

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: Andra Eisink-Weg, GroenLinks

Datum indiening vraag: 5 februari 2024, vervolg op de vragen van november 2023, beantwoord 30 november

Datum verzending antwoord: 15-02-2024

Onderwerp: RODE

Uit beantwoording van de vragen gesteld in november 2023, blijkt dat de gemeente vooral de rol heeft gepakt van facilitator. Daarnaast zijn de inkomsten vooral weggevoerd naar het buitenland. Er zijn nog geen projecten gerealiseerd met grotendeels of volledig lokaal eigendom en lokale zeggenschap. We lijken als gemeente onvoldoende grip te hebben op de grootschalige energieopwek.

Intussen wachten we al geruime tijd op het herijkte beleidskader RODE. De uitgangspunten hiervoor zijn al eind 2021 vastgesteld. Inmiddels zijn de normen voor de afstand van windmolens tot woningen aangepast, n.a.v. de MER-toetsing van deze normen.

De consequentie hiervan is dat er waarschijnlijk minder windmolens in zoekgebied K geplaatst kunnen worden, omdat de afstand tot woningen groter moet zijn dan vooraf gedacht. Er kunnen waarschijnlijk slechts 2 grote of 3 kleine windmolens in zoekgebied K geplaatst worden, dat is minder dan de helft van de RES-opgave, zoals door de raad is vastgesteld.

GroenLinks vindt gezondheid een belangrijk aspect, en is dan ook blij met de aanscherping van deze normen en het voorstel om niet alleen een dB norm vast te stellen, maar ook een afstandsnorm tot woningen. Echter, de algemene gezondheid in de toekomst kan alleen gegarandeerd worden, als we stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen en klimaatverandering een halt toe roepen.

Vraag: Welke oplossingen heeft het college in gedachten om toch te kunnen gaan voldoen aan de opgave van RES 1.0, zoals vastgesteld is door de raad?

Antwoord (in te vullen door college):

In RES-verband wordt op regionaal niveau gesproken over de consequenties van de landelijke normen. Het ontwerp is afgelopen najaar ter inzage gelegd. Deze landelijke normen zijn nog niet vastgesteld en het is ook niet zeker of het Rijk deze uiteindelijk ook vaststelt conform de ontwerp-normen.

Bij onze beleidsvorming voor zoekgebied K volgen wij dit landelijke proces zonder een voorschot te kunnen nemen op de nog onbekende uitkomst daarvan. Wel realiseren wij ons dat de gepresenteerde landelijke ontwerp-normen gevolgen kunnen hebben voor de haalbaarheid van de RES-opgave.

Pas als de consequenties van de vastgestelde landelijke normen voor onze RES opgave in beeld zijn kunnen we gaan werken aan een oplossing hiervan.

Het feit dat de rijksnormen nog niet definitief zijn vastgesteld staat de vaststelling van ons beleid grootschalige windmolens zoekgebied K niet in de weg. Juist door nu, conform de opdracht van de raad, onze kaders in beleid vast te leggen houden we regie op de ontwikkelingen.

Schriftelijke vragen art. 33

Vraag: Wordt het beleidskader RODE aangepast, zodat de rol van de gemeente leidt tot meer grip op de energietransitie? Hoe ziet deze rol er dan uit?

Antwoord:

Het beleidskader RODE wordt aangevuld met beleid voor grootschalige windmolens in zoekgebied K. Hierin richten wij ons op eisen ten aanzien van lokaal eigendom en meer grip op de energie transitie. Voor het realiseren van zonneparken stellen wij geen nieuwe beleidskaders in het vooruitzicht omdat de opgave aan zon op land reeds is ingevuld door al dan niet vergunde 12 bestaande zonnepark-initiatieven.

Vraag: Voorziet het herijkte beleidskader RODE in een betere borging van de lokale belangen, zowel voor de direct omwonenden en grondeigenaren, als de gehele Berkellandse gemeenschap? En hoe ziet dit er dan uit?

Antwoord:

Ja. Het beleidskader grootschalige windmolens in zoekgebied K gaat uit van minimaal 51% lokaal eigendom. Ons uitgangspunt is dat de lusten zoveel mogelijk in het gebied blijven.

Vraag: Netcongestie is een belemmerende factor in de energietransitie. Ons stroomnet is gemaakt om van centraal naar decentraal stroom te leveren. Dit is aanbodgericht en de hoeveelheid aanbod van stroom en de daarbij behorende prijs wordt vooral bepaald door de markt. Doordat steeds meer particulieren en bedrijven zelf stroom opwekken, is de vraag minder constant en wordt er stroom geleverd van decentraal naar centraal. Dit levert problemen op. Liander is op dit moment overal bezig om de tussenstations te verzwaren, zodat het stroomnet weer robuuster wordt.

Er zijn echter ook nog andere oplossingen mogelijk, bijvoorbeeld namelijk meer lokale energie coöperaties, die zelf voor hun stroom gaan zorgen. Dit zorgt voor een betere afstemming van vraag en aanbod, meer balans in het lokale stroomnet en minder afhankelijkheid van marktpartijen.

In hoeverre is ondersteuning en stimulering van dergelijke lokale initiatieven/energie-coöperaties geregeld in het beleidskader RODE? Wordt er volop ruimte hiervoor gegeven, waardoor we als Berkelland niet alleen de lasten, maar ook de lusten hier houden en zelf volledig regie pakken over onze stroom?

Antwoord:

Ja. In het voorstel grootschalige windmolens zoekgebied K stellen we de randvoorwaarden waarbinnen initiatieven met een zo groot mogelijk aandeel lokaal eigendom succesvol zouden moeten kunnen zijn. Door wie en hoe er regie wordt gepakt over de stroomproductie en levering is afhankelijk van die lokale initiatieven. Het beleidskader biedt ruimte aan de door u genoemde oplossingen.